

Podpora přípravy učitelů a dalších pedagogických pracovníků jako nutnost pro naplňování Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+

Společné prohlášení fakult připravujících učitele a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky při příležitosti oslav Dne učitelů 28. března 2023

Učitelé a pedagogičtí pracovníci na všech stupních škol mají v procesu vzdělávání zcela zásadní a nenahraditelný význam. Ovlivňují, zda budoucí generace budou schopné prožívat plnohodnotný život, zda budou efektivně komunikovat, vzájemně spolupracovat a učit se nové věci. S tím souvisí jak ekonomický, tak kulturní rozvoj naší země.

V roce 2020 přijalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (dále jen „MŠMT“) Strategii vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+ (www.edu.cz/strategie-msmt/s2030/, dále jen „Strategie 2030+“). Strategická linie 3 je věnována pregraduální přípravě učitelů. Již na začátku roku 2021 se MŠMT začalo realizaci strategické linie věnovat. Jednotlivé kroky jsou rozpracovávány v rámci Reformy pregraduální přípravy učitelů (viz www.edu.cz/pregradual/), které se účastní všechny fakulty připravující učitele (dále jen „FPU“). To úzce souvisí také s programovým prohlášením současné vlády, ve kterém se píše, že *„Ve spolupráci s pedagogickými fakultami a fakultami připravujícími učitele posílíme motivaci pro výběr učitelského povolání a zasadíme se o reformu profesní přípravy učitelů s důrazem na praktické zkušenosti“*.

FPU a MŠMT tak u příležitosti Dne učitelů společně prohlašují, že si vzájemně váží probíhající intenzivní spolupráce na realizaci Reformy pregraduální přípravy učitelů a chtějí tuto spolupráci dále prohlubovat. Spolupráce již přinesla řadu velmi podstatných výsledků, jako je shoda na způsobu podpory kvality pedagogických praxí prostřednictvím podpory provázejících učitelů, spuštění pokusného ověřování tohoto systému; spolupráce na vstupním a průběžném vzdělávání pro provázející učitele; dále vytvoření Kompetenčního rámce absolventa učitelství jako společné vize kvality a jeho otevření pro připomínkování a další.

Realizace Strategie 2030+ staví před FPU významné úkoly. Ty spočívají v nutnosti uskutečňovat studijní programy tak, aby byly ve shodě se Strategií 2030+. Dílčí úkoly směřující k tomuto hlavnímu cíli je možné shrnout následovně:

1. V souladu s vytvářenou koncepcí pregraduální přípravy učitelů FPU usilují o to, uskutečňovat studijní programy v souladu se Strategií 2030+. Konkrétně zvětšují individuální podíl práce se studentem, inovují studijní plány (například větší podíl speciální pedagogiky, práce s nadanými a talenty, osobní rozvoj, práce se třídou, spolupráce s rodiči atd.) a rozvíjejí oborové didaktiky i pedagogický a psychologický výzkum.
2. FPU intenzivně rozvíjí spolupráci se vzdělávací praxí, konkrétně školami všech stupňů v regionech, kde fakulty působí. Na školách v regionech probíhají pedagogické praxe studentů, jejichž kvalita je systémově zvyšována. K tomu je nutné zvýšit zainteresovanost edukační praxe, škol, krajů, obcí na spolupráci při vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení pro kompetence ve společnosti 21. století.
3. FPU spolupracují na vytvoření a naplňování výše zmíněného Kompetenčního rámce absolventa učitelství. Profil popisuje profesní předpoklady a kompetence absolventa učitelství, který bude schopen zvládat zátěž profese, aplikovat moderní metody a formy výuky zaměřené na žáka pro společnost ve 21. století, efektivně spolupracovat s kolegy i rodiči aj. FPU budou implementovat Kompetenční rámec do přípravy učitelů.
4. FPU budou reflektovat připravovanou revizi rámcových vzdělávacích programů (RVP). Příprava učitelů by měla reagovat na změny, které budou z revidovaného RVP vyplývat, připravit případné organizační a strukturální změny.

5. FPU jsou zásadními institucemi, které připravují pro společnost v 21. století kvalifikované učitele, a to zejména v regionech, kde je nedostatek učitelů na trhu práce. V těchto regionech je nutné zvýšit aktivity v přípravě učitelů.
6. FPU usilují o posílení pregraduální přípravy učitelů s akcentem na využívání nových technologií, včetně nastupující technologie v podobě strojového učení, jako didaktických nástrojů.
7. FPU se musí výrazně podílet na vytváření univerzitních center zaměřených na další vzdělávání pedagogických pracovníků.
8. Ve vazbě na zvyšování přítomnosti žáků s jiným mateřským jazykem v našich školách pedagogické fakulty inovují a budou dále přizpůsobovat své studijní plány a zároveň pracovat na kurzech pro učitele zaměřené na zvládnutí této problematiky.

Z výše uvedených bodů vyplývá zásadní význam pregraduální přípravy učitelů vycházející ze Strategie 2030+, aktualizovaných Rámcových vzdělávacích programů a současných naléhavých problémů, kterým je české školství vystaveno. Zřejmá je zvýšená náročnost přípravy budoucích učitelů, a to jak organizační, odborná i finanční. Z tohoto pohledu musí být v rámci systému vysokého školství v ČR pregraduální přípravě učitelů věnována odpovídající strategická pozornost a podpora.

V Praze dne 28. 3. 2023

---

prof. JUDr. Vladimír Balaš, CSc.
ministr školství, mládeže a tělovýchovy

---

doc. Mgr. Daniel Jandačka, Ph.D.
předseda Asociace děkanů pedagogických fakult

---

prof. Mgr. Tomáš Kašparovský, Ph.D.
předseda Asociace děkanů přírodovědných fakult

---

doc. Mgr. Robert Antonín, Ph.D.
předseda Asociace děkanů filozofických fakult

---

doc. PhDr. Miroslav Petr, Ph.D.
předseda Asociace děkanů tělovýchovných fakult